

LUDWIK ZAMENHOF
1859 - 1917
TWÓRCA JEZYKA ESPERANTO

*Ludwik
Łazarz
Zamenhof*

*Bliskie są nam idee, jakimi kierował się Ludwik
Zamenhof.*

✓ *Ludwik Zamenhof mówił: „Wychowano mnie na idealistę. Mówiono, że wszyscy ludzie są braćmi...”. Tymczasem na ulicy, na podwórku, na każdym kroku dano mi odczuć, że nie ma ludzi, są tylko: Rosjanie, Polacy, Niemcy i Żydzi.*

✓ *Marzeniem skromnego okulisty był świat wolny od uprzedzeń narodowych, podziałów i waśni.*

Białystok
- miasto młodości
Ludwika Zamenhofa

*Ogólny widok na rynek i ratusz.
Po lewej w oddali kopuła wielkiej synagogi.*

BIAŁYSTOK, Rynek Kościuszki z lotu ptaka.

Główny rynek w dzień targowy.

*Róg ulicy Sienkiewicza i Rynku Kościuszki.
Po prawej stronie obecna restauracja Astoria.*

Kościół Farny

Cerkiew Świętego Mikołaja

BIALYSTOK.

Russische Kirche.

*Dzielnica żydowska
"Chanajki".*

*Obecnie rejon
pomiędzy ulicami
Krakowską i
Młynową.*

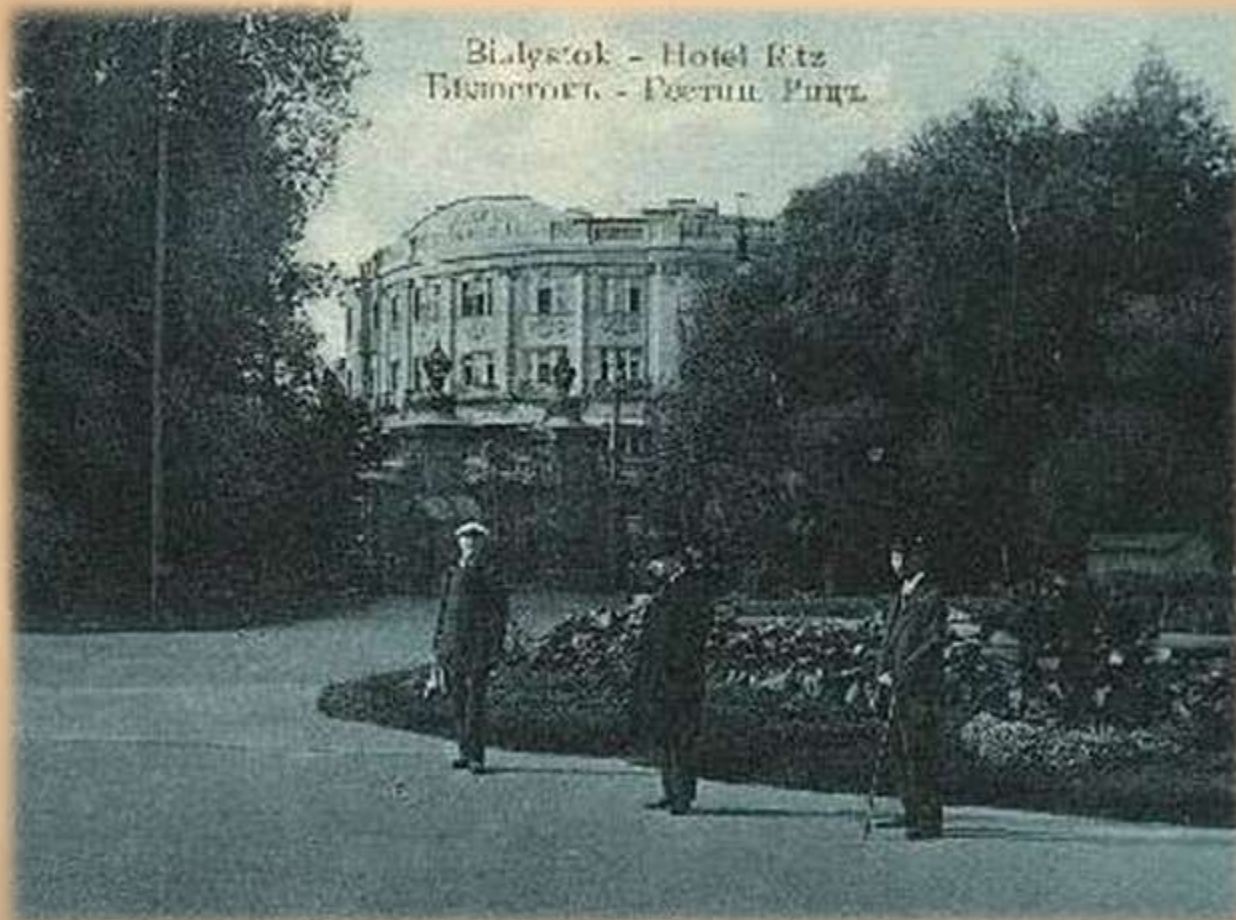

116) Białystok - Im. Józefa Stojanowicza

*Gimnazjum Realne w Białymstoku, szkoła do której uczęszczał
Ludwik Zamenhof. Obecnie VI Liceum Ogólnokształcące im. Króla
Zygmunta Augusta przy ulicy Warszawskiej.*

*Fragment parku miejskiego.
W głębi fragment bramy parkowej oraz Hotel Ritz.*

Instytut Cara Mikołaja I, mieszczący się w Pałacu Branickich.

*Życie naszego
patrona*

Ludwik Łazarz Zamenhof urodził się 15 grudnia 1859r. w rodzinie żydowskiej w Białymstoku, przy ulicy Zielonej 6. Jego rodzicami byli Rozalia i Marek Zamenhof. Ojciec i dziadek byli nauczycielami języków obcych /francuski, niemiecki/. Ludwik szybko poznaje rosyjski, niemiecki, francuski, jidysz. Dzieciństwo małego Ludwika upłynęło w środowisku wielonarodowościowej społeczności Białegostoku, złożonej głównie z Polaków, Rosjan, Żydów i Niemców.

Dom, w którym urodził się Ludwik Zamenhof.

*Ulica Kupiecka, obecnie Malmö.
Dzielnica, w której wychowywał się mały Ludwik.*

*Ludwik mając 10 lat,
napisał dramat
„Wieża Babel, czyli
tragedia białostocką w
pięciu aktach”; uważał
bowiem, że główną
przyczyną nieporozumień
i sporów między ludźmi
jest bariera językowa.
Jeden, wspólny język miał
być jej rozwiązaniem.*

*W roku 1873 rodzina Ludwika Zamenhofa przenosi
się do Warszawy.*

*Marek Fabianowicz Zamenhof
ojciec Ludwika*

*Rozalja Zamenhof Sofer
matka Ludwika*

*Ludwik Zamenhof był
bardzo zdolnym
uczniem. Już w czasie
nauki w gimnazjum w
Warszawie stworzył
pierwszą, prymitywną
wersję swojego języka
– „Lingwe
Uniwersala” (1878),
którą zaprezentował
swoim kolegom.*

Po ukończeniu gimnazjum Ludwik zgodnie z wolą ojca rozpoczyna studia medyczne w Moskwie (1879-1881).

Po zamachu na cara Aleksandra II w 1881, z powodu narastającego antysemityzmu wraca do Warszawy, gdzie kontynuuje studia (1881-1885). Tu kończy edukację medyczną, robi specjalizację z okulistyki. Po ukończeniu studiów pracuje jako okulista w Warszawie, jednak jego pasją pozostają języki. Praktykę lekarską odbywa też w Wiedniu. Po powrocie do Warszawy w jego życiu pojawia się Klara Silbernik z Kowna, zafascynowana ideą międzynarodowego języka.

Gimnazjalista 1875

Student 1879

Lekarz 1887

26 lipca 1887 roku, po dwóch latach szukania wydawcy, ukazała się rosyjskojęzyczna książka „Język międzynarodowy”. Przedmowa i podręcznik kompletny, pod pseudonimem Doktoro Esperanto, oznaczającym „mającego nadzieję doktora”. Słowo to przyjęło się z czasem jako nazwa samego języka. Wydanie książki możliwe było dzięki pomocy finansowej ojca Klary Silbernik, przyszłej żony Zamenhofa.

Ludwik z żoną Klarą.

*Państwo Zamenhof mieli
troje dzieci – syna i dwie
córkę.*

Ludwik Zamenhof

z synem Adamem

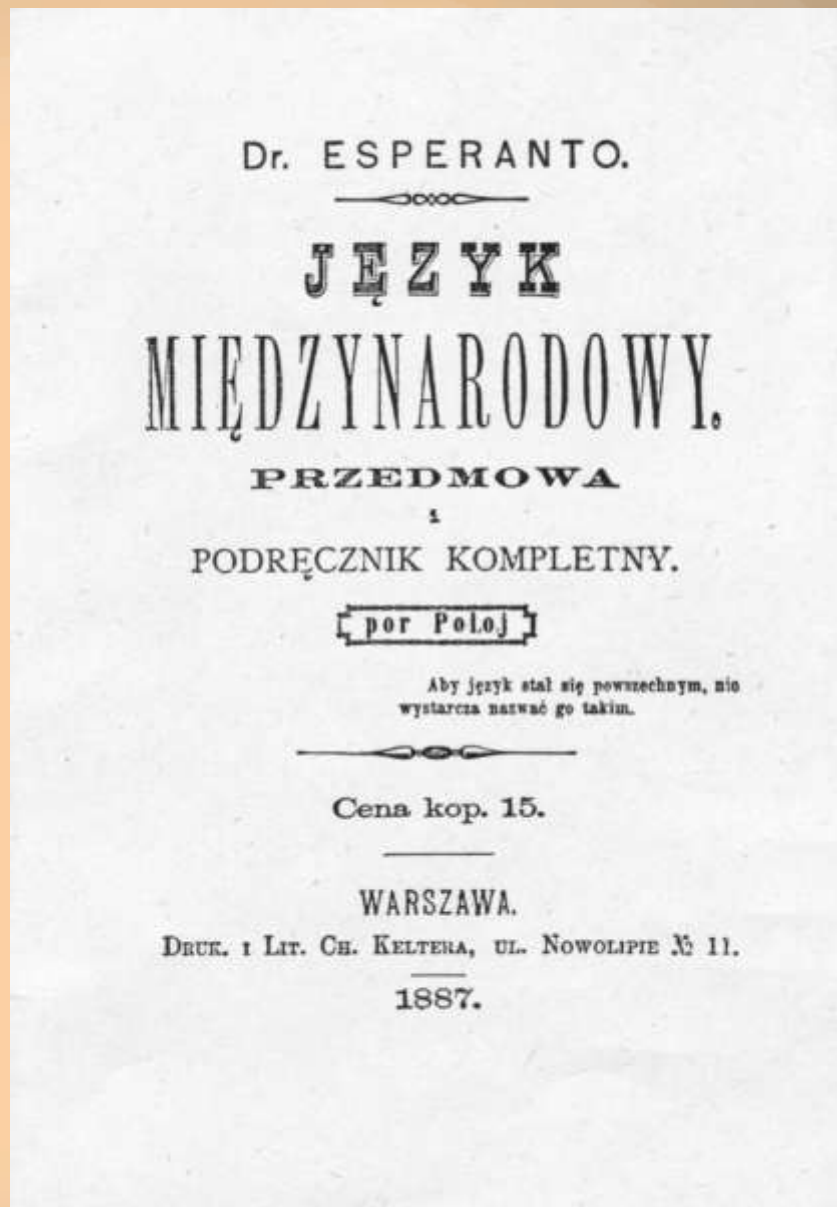
z żoną Klarą i córką Lidią

Ludwik Zamenhof posiadał dwanaście pseudonimów. W działalności publicystycznej jednak posługiwał się głównie pseudonimami:

- ✓ *D-ro Esperanto (człowiek, który ma nadzieję),*
- ✓ *Unuel (jeden z ludu),*
- ✓ *Gofzamen (anagram nazwiska Zamenhof w języku rosyjskim),*
- ✓ *Anna R. (od nazwiska Andersen lub od imion dwóch ciotek: Anny i Rebece).*

*W tym samym
roku (1887)
podręcznik
wydano po
polsku,
francusku,
niemiecku i
angielsku.*

Zamenhof w pracy (Warszawa)

Wkrótce po wydaniu podręcznika, ze świata zaczęły docierać sygnały o ogromnej prostocie i użyteczności języka. Umożliwiał on oddanie najróżniejszych odcieni myśli ludzkiej, co potwierdziły tysiące publikacji naukowych i literackich, m.in. dokładny przekład Pana Tadeusza. Mimo początkowego sceptycyzmu, uprzedzeń, a nawet świadomego sabotowania esperanto przez władze francuskie na rzecz własnego języka, projekt Zamenhofa zdobywać zaczął coraz większą popularność, mając miłośników nawet wśród lingwistów.

Flaga Esperanto.

*Zielona 5-ramienna gwiazda jest symbolem nadziei
na wszystkich 5-ciu kontynentach.*

*W roku 1905 we francuskim mieście
Boulogne-sur-Mer miał miejsce pierwszy Światowy
Kongres Esperanta, gdzie podpisano deklarację
dotyczącą esperantyzmu, podkreślaną przez
Zamenhofa w kolejnych przemowach
inaugurujących Kongresy.*

*W Paryżu odznaczono Zamenhofa Orderem Legii
Honorowej oraz podświetlono na jego cześć wieżę
Eiffła.*

*Pierwszy Kongres Esperanta
w Boulogne-sur-Mer w roku 1905.*

*VII Światowy Kongres Esperantystów w belgijskiej
Antwerpii. 20 - 27 sierpnia 1911 roku.*

SEPA INTERNACIA KONGRESO DE ESPERANTO, — ANTWERPEN, 20-27 Aŭgusto 1911.
14. — Tio ĉi Zamenhof kun la du ĉefdelegitoj, estis la 1-a ĉefo de la Kongreso.

VII Światowy Kongres Esperantystów

18. — Veturado al la oficiala akcepto de la Urbestro.
(S-oj Zamenhof, Sebert, Boirac kaj Van der Biest).

*W 1908 roku powstał Światowy
Związek Esperanta
(Universala Esperanto Asocio), cztery
lata później (1912),
ożył się Światowy Kongres Esperanta
w Krakowie.*

W 1913 r. wysunięto kandydaturę Zamenhofa do Nagrody Nobla. Autor zrzekł się wszelkich należnych mu praw, oddając esperanto na użytek ludzkości.

*Ludwik Zamenhof zmarł 14 kwietnia 1917 roku.
Został pochowany 16 kwietnia na cmentarzu żydowskim przy
ulicy Okopowej w Warszawie.*

Jaki był Zamenhof?

Był pedantycznie dokładny w codziennym życiu, naiwny w wielu sprawach, unikający publicznych występów, nieśmiały, z natury skromny i spokojny, starał się zażegnywać różne konflikty, miał głębokie poczucie sprawiedliwości. Cechowała go niezłomna wola, wszystko ofiarował dla urzeczywistnienia swoich ideałów, cierpliwy upór pozwalał mu zrealizować plany. Swoją wytrzymałość czerpał z miłości do fizycznie i moralnie ślepej ludzkości.

Homaranizm

*Ludwik Zamenhof był gorącym wyznawcą tej
idei. Dla esperantysty nie jest problemem
znaleźć jej sens – każdy człowiek niech będzie
nie tylko członkiem jakiejś rodziny, narodu,
lecz członkiem całej ludzkości.*

*Homaranista to ten, który posłuszny jest
następującym zasadom:*

- ✓ *Ludzkość uważaj za jedną rodzinę.*
- ✓ *Ten ideał niech rządzi twoimi poczynaniami.*
- ✓ *Oceniaj ludzi nie według pochodzenia, lecz według ich czynów.*
- ✓ *Patriotyzm niech będzie jedynie służbą regionalnym wspólnotom ludzi – braci, nigdy niech nie będzie nienawiścią do innych.*

Czy wiesz, że ...

- Ojciec Ludwika Zamenhofa spalił zeszyt z pierwszą wersją języka Esperanto o nazwie „Lingwe Uniwersala”, ponieważ chciał, aby jego syn zajmował się wyłącznie nauką.
- Kiedy L.L. Zamenhof miał 19 lat ukończył pracę nad pierwszą wersją Esperanto nazywając ją „Lingwe Uniwersala”. Tej wersji języka nauczyło się kilku kolegów szkolnych Ludwika. W domu rodzinnym Zamenhofów młodzież wspólnie świętowała narodziny międzynarodowego języka.

Czy wiesz, że ...

➤ *Ludwik Zamenhof znał wiele języków: oprócz hebrajskiego dobrze mówił po polsku, rosyjsku, niemiecku, francusku, angielsku. Interesował się łaciną i starą greką. Uczył się włoskiego i litewskiego. Już po ogłoszeniu zasad Esperanto uczył się hiszpańskiego i kilku innych języków.*

Czy wiesz, że ...

➤ *Zamenhof
osobiście tłumaczył
Stary Testament z
języka hebrajskiego
na Esperanto.*

Czy wiesz, że ...

- *Jan Paweł II wspierał Esperanto.*
- *Ludwik Zamenhof to Polak, który po papieżu Janie Pawle II i Fryderyku Chopinie ma najwięcej pomników w świecie.*
- *Pierwszy pomnik został postawiony Ludwikowi Zamenhofowi jeszcze za życia w roku 1914 w Czechach.*

Czy wiesz, że ...

➤ *Największy pomnik, postawiony Zamenhofowi, znajduje się w Białymstoku. Jest to Dziecięcy Szpital Kliniczny im. Ludwika Zamenhofa. W jego wnętrzu znajduje się m.in. Sala audytoryjna „Zamenhof”, sala konferencyjna „Esperanto” i sala do ćwiczeń dzieci o nazwie „Lidia Zamenhof”.*

Czy wiesz, że ...

- *Słowo ESPERANTO znaczy „mający nadzieję”.*
- *Możesz napisać w Esperanto list do Św. Mikołaja. On odpowie ci również w tym języku.*

Czy wiesz, że ...

- *Harry Harrison, słynny pisarz science fiction w swoich książkach często używał Esperanto. W tym języku porozumiewali się jego bohaterowie.*
- *W hollywoodzkim filmie "Blade: Trinity" można zobaczyć esperanckie napisy na budynkach, drzwiach, afisze. W kilku filmowych epizodach ludzie mówią w języku Esperanto. W kolejnym epizodzie widać człowieka oglądającego film prezentowany w języku Esperanto.*

Czy wiesz, że ...

- *Co roku, 15-go grudnia obchodzony jest jako Dzień Zamenhofa.*
- *W 2000 r. czytelnicy „Gazety Wyborczej” wybrali Zamenhofa Białostoczaninem XX w., a czytelnicy „Gazety Współczesnej” ustanowili go Podlasiąninem XX w.*

Czy wiesz, że ...

*15 grudnia 2007 roku Ludwik Krzysztof Zaleski-Zamenhof, wnuk
Ludwika Zamenhofa otrzymał tytuł Honorowego Obywatela
Białegostoku.*

*Ludwik Krzysztof Zaleski-
Zamenhof urodził się w 1925
roku w Warszawie.*

*Absolwent, a później
pracownik naukowy
Politechniki Warszawskiej,
emerytowany profesor
Wyższej Szkoły Architektury
w Paryżu i Politechniki
Mediolańskiej. Autor ponad
stu publikacji naukowych po
polsku, francusku, angielsku
i esperanto.*

Czy wiesz, że ...

- *W 150-tą rocznicę urodzin Ludwika Zamenhofa w roku 2009 odbędzie się w Białymstoku 94 Światowy Kongres Esperanto: największa w skali roku impreza esperancka, w której zwykle biorą udział tysiące esperantystów z pięciu kontynentów. Ostatni Światowy Kongres miał miejsce w Polsce w roku 1987 w Warszawie i zgromadził 6000 uczestników.*

Opracowały:
Małgorzata Chorąży,
Agnieszka Perkowska